

..... pieczęć WKK										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień		Miesiąc			Rok				
DATA URODZENIA UCZNI										

KONKURS HISTORYCZNY dla uczniów gimnazjów – e t a p w o j e w ó d z k i

**Demokracja: geneza – rozwój – współczesność. Wybrane zagadnienia
z historii starożytnej oraz dziejów I, II i III Rzeczypospolitej**

Drogi Uczniu,

przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 8 stron i zawiera 17 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Zespołowi Konkursowemu.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem lub piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscach do tego przeznaczonych.
- Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych do
uzyskania:

100 pkt.

Pracuj samodzielnie. Powodzenia.

Zadanie 1. **Rzeczpospolita w XVI w.** max. **5 p.**

Uzupełnij:

Akt konfederacji warszawskiej poprzedziła ugoda zawarta w 1570 r. w
między
Uważana za najstarszy akt ekumeniczny w Europie nie objęła jednak

Za każde błędnie podane wyznanie otrzymujesz minus jeden punkt.

Zadanie 2. **Europa w XVI w.** max. **10 p.**

a.) Zanim doszło do zawarcia w r. pokoju augsburskiego miała miejsce na terenie wojna domowa między katolikami i Również traktat zawarty w Augsburgu nie gwarantował pełnej tolerancji religijnej ale wprowadzał zasadę *cuius regio, ...* –

podaj przyjętą zasadę w języku polskim

b.) Zanim doszło w r. do wydania edyktu nantejskiego gwarantującego miały miejsce we Francji krwawe konflikty religijne między katolikami i / Symbolem nietolerancji stały się (podaj nazwę wyznania protestanckiego oraz określenie używane we Francji) krwawe wydarzenia w r. w Paryżu – tzw. *Noc*

Zadanie 3. **Rzeczpospolita w XVI w.** max. **4 p.**

W 1573 r. w katedrze Notre Dâme padły słowa: „*Si non iurabis, non regnabis*”.

- wyjaśnij znaczenie (sens) słów 1 p.
- kto te słowa wypowiedział? 1 p.
- do kogo zostały skierowane? 1 p.

Podobna sytuacja powtórzyła się w Katedrze na Wawelu, kiedy marszałek wielki koronny Jan Firlej, położył rękę na koronie Piastów i Jagiellonów

- do czego Henryk został w ten sposób dwukrotnie zmuszony 1 p.
-

Zadanie 4. Rzeczpospolita XVI w. max. 5 p.

Uzupełnij: Jaki charakter miały artykuły henrykowskie (co określały)

..... 1 p.

Wymień najważniejsze zasady, które znalazły się w artykułach henrykowskich:

..... 1 p.

..... 1 p.

..... 1 p.

..... 1 p.

Zadanie 5. Rzeczpospolita XVI-XVII w. max. 7 p.

Zaznacz znakiem „ X ” zdania prawdziwe

Sejm konwokacyjny zwoływany przez interrexa dokonywał wyboru króla

Sejm konwokacyjny zwoływany przez interrexa przygotowywał elekcję króla

Sejm konwokacyjny zwoływany przez interrexa przygotowywał pacta conventa

Na sejmie skonfederowanym nie obowiązywała zasada liberum veto

Na sejmie skonfederowanym uchwały zapadały większością głosów

Sejm Czteroletni (Wielki) miał charakter sejmu skonfederowanego

Sejm eksordynaryjny zwoływany był zwoływany od schyłku XVI w. co dwa lat na 6 tygodni

Sejm eksordynaryjny zwoływany był przez króla w razie potrzeby, zwykle na dwa tygodnie

W Sejmie eksordynaryjnym uchwały zapadały większością głosów

Sejm walny był zwoływany od schyłku XVI w. co dwa lat na 6 tygodni

Za każde błędnie zaznaczone zdanie otrzymujesz punkt ujemny

Zadanie 6. Władcy elekcyjni max. 3 p.

Wymień trzech pierwszych władców elekcyjnych, którzy złożyli przysięgę na artykuły

henrykowskie: 1 p.

..... 1 p.

..... 1 p.

Zadanie 7.**Sejm Wielki w latach 1788-1790**max. **9 p.**

W początkowym okresie obrad Sejmu Wielkiego zanim doszło do porozumienia zwolenników reform istniały trzy obozy polityczne. Scharakteryzuj obozy polityczne wykorzystując podane określenia. Wpisz odpowiednie litery – mogą się powtarzać.

A – skupiał zwolenników reform w duchu Oświecenia	B – dążył do sojuszu z Prusami	C – przeciwny był sojuszowi z Rosją
D – skupiał przeciwników reform, zwolenników złotej wolności szlacheckiej liberum veto	E – występował przeciwko wzmocnieniu władzy króla	
F – występował przeciwko wzmocnieniu władzy centralnej	G – dążył do przeprowadzenia reform w oparciu o sojusz z Rosją	
stronnictwo patriotyczne	stronnictwo królewskie (dworskie)	stronnictwo hetmańskie
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Otrzymujesz maksymalnie 9 punktów, niektóre pola pozostają puste.
Otrzymujesz minus jeden punkt za każdą błędnie wpisaną literę.

Zadanie 8.**II Rzeczpospolita**max. **6 p.**

Spośród fragmentów konstytucji zaznacz „X” te, które pochodzą z Konstytucji marcowej z 1921 r. (pozostałe pochodzą z Konstytucji kwietniowej z 1935 r.)

<i>Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu</i>	<input type="text"/>
<i>Organami Państwa, pozostającymi pod zwierzchnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej, są: Rząd, Sejm, Senat, Siły Zbrojne, Sądy, Kontrola Państwowa.</i>	<input type="text"/>
<i>Prezydent Rzeczypospolitej sprawuje władzę wykonawczą przez odpowiedzialnych przed Sejmem ministrów i podległych im urzędników.</i>	<input type="text"/>
<i>Nie ma ustawy bez zgody Sejmu, wyrażonej w sposób regulaminowo ustalony.</i>	<input type="text"/>
<i>Organami Narodu w zakresie ustawodawstwa są Sejm i Senat...</i>	<input type="text"/>
<i>Prezydent Rzeczypospolitej może rozwiązać Sejm za zgodą 3/5 ustawowej liczby członków Senatu. Równocześnie w obu wypadkach z samego prawa rozwiązuje się Senat.</i>	<input type="text"/>
<i>Polskie jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli.</i>	<input type="text"/>
<i>Każdy akt rządowy Prezydenta [...] wymaga dla swej ważności podpisu Prezesa Rady Ministrów i właściwego ministra, którzy przez podpisanie aktu biorą zań odpowiedzialność.</i>	<input type="text"/>
<i>Na czele Państwa stoi Prezydent Rzeczypospolitej. Na Nim spoczywa odpowiedzialność wobec Boga i historii za losy Państwa.</i>	<input type="text"/>

Za każde błędnie zaznaczone zdanie otrzymujesz punkt ujemny

Zadanie 9. Okres II wojny światowej

max. **5 p.**

Które z wymienionych stronnictw tworzyły rząd polski na obczyźnie, albo w kraju wchodziły w skład Politycznego Komitetu Porozumiewawczego / Krajowej Reprezentacji Politycznej.

Podaj pełne nazwy tych stronnictw politycznych.

SL (RL-„Roch”), PPS -WRN, PS, N-LOW, ZD, ONR „Szaniec”,
ChOW „Racławice”, PPR, SD, RNR „Falanga” SN, SP,

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 10. Okres II wojny światowej

max. **7 p.**

Wymień cywilne formy walki z okupantem

.....
.....
.....
.....

Zadanie 11. „okrągły stół”

max. **2 p.**

Zaznacz znakiem „ X ” zdania prawdziwe

... wolne i demokratyczne wybory do sejmu i senatu, ustanowienie urzędu prezydenta, legalizacja NSZZ „Solidarność”	☐
...legalizacja NSZZ „Solidarność”, przeprowadzenie wyborów do Sejmu (zagwarantowanie stronie rządowej 65% mandatów) i Senatu (w pełni wolne i demokratyczne)	☐
...legalizacja NSZZ „Solidarność”, przeprowadzenie wyborów do Sejmu (zagwarantowanie PZPR 65% mandatów) i Senatu (w pełni wolne i demokratyczne)	☐
... ustanowienie stanowiska prezydenta (m.in. możliwość weta wobec ustaw Sejmu, które ten mógł odrzucić większością 60% głosów)	☐
... ustanowienie stanowiska prezydenta (szeroki zakres kompetencji – m.in. możliwość weta wobec ustaw Sejmu, które ten mógł odrzucić większością 2/3 głosów)	☐

Za każde błędnie zaznaczone zdanie otrzymujesz punkty ujemne

Zadanie 12.

– 1989 r. –

max. **8 p.**

Spośród osób, które odgrywały kluczową rolę podczas wstępnych negocjacji w Magdalence oraz obrad „okrągłego stołu” **zaznacz znakiem „ X ” te które reprezentowały stronę opozycyjno-solidarnościową i kościelną**

Władysław Frasyniuk	☐	Alojzy Orszulik	☐
Wojciech Jaruzelski	☐	Bronisław Geremek	☐
Tadeusz Mazowiecki	☐	Aleksander Kwaśniewski	☐
Stanisław Ciosek	☐	Lech Wałęsa	☐
Jacek Kuron	☐	Czesław Kiszczak	☐
Zbigniew Bujak	☐	Tadeusz Gocłowski	☐

Za każde błędnie zaznaczone nazwisko otrzymujesz minus jeden punkt

Zadanie 13.**Wydarzenia z lat 1989-1991**max. **5 p.**

Które wydarzenie polityczne miało miejsce jako pierwsze: A czy B. Wpisz odpowiednią literę.

A pierwsze wolne i demokratyczne wybory do Sejmu i Senatu	B wybór Wałęsy na prezydenta	☐
A powstanie pierwszego niekomunistycznego rządu	B wybór Jaruzelskiego na prezydenta	☐
A wybory z 4 czerwca 1989 r.	B powstanie rządu Tadeusza Mazowieckiego	☐
A przyjęcie przez Sejm tzw. planu Balcerowicza	B pierwsze wolne i demokratyczne wybory do Sejmu i Senatu	☐
A przywrócenie dawnej nazwy państwa – Rzeczpospolita Polska oraz godła – orzeł w koronie	B wybór Wałęsy na prezydenta	☐

Zadanie 14. Konstytucja III Rzeczypospolitej max. **5 p.**

Uzupełnij:

Konstytucja III Rzeczypospolitej została uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia r. większością 461 przeciwko przy 6 wstrzymujących się. Po referendum w którym % głosujących opowiedziało się za konstytucją i podpisaniu przez prezydenta weszła w życie w październiku tego samego roku. Ograniczała władzę na rzecz wzmacniając **parlamentarno-gabinetowy system władzy** w Polsce.

Zadanie 15. III Rzeczpospolita max. **10 p.**

Najważniejsze siły polityczne w parlamencie Rzeczypospolitej w latach 1989-1997 r.

Podaj pełne nazwy:

AWS – Akcja Wyborcza	1 p
BBWR – Bezpartyjny Blok Wspierania	1 p
KLD – Kongres Liberalno – Demokratyczny	
KPN – Konfederacja Polski	1 p
OKP – Obywatelski Klub Parlamentarny	
PC – Porozumienie	1 p
PSL – Polskie Stronictwo	1 p
PZPR – Polska Zjednoczona Partia	1 p
ROP – Ruch Odbudowy Polski, SD – Stronictwo Demokratyczne	
SdRP – Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej	
SLD – Sojusz Lewicy.	1 p
UD – Unia Demokratyczna, UP – Unia Pracy	
UW – Unia	1 p
WAK – Wyborcza Akcja	1 p
ZSL – Zjednoczone Stronictwo	1 p

Zadanie 16. max. **6 p.**

Uzupełnij:

Polska przystąpiła do NATO w r. razem z i
(*podaj nazwy państw*)

Z dniem 1 maja r. Polska razem z ... innymi państwami stała członkiem Unii Europejskiej wspólnoty europejskiej liczącej od tego dnia państw.

Obecnie Unia Europejska liczy 27 państw.

Zadanie 17. Konstytucje Rzeczypospolitejmax. **3 p.****Z jakiej konstytucji pochodzą preambuły – wpisz odpowiednie litery:**

A – z Konstytucji 3 maja, **B** – z Konstytucji marcowej 1921,
C – z Konstytucji kwietniowej 1935, **D** – z Konstytucji III Rzeczypospolitej

W trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny, odzyskawszy [...] możliwość suwerennego i demokratycznego stanowienia o Jej losie, my, Naród Polski - wszyscy obywatele Rzeczypospolitej, zarówno wierzący w Boga będącego źródłem prawdy, sprawiedliwości, dobra i piękna, jak i nie podzielający tej wiary, a te uniwersalne wartości wywodzący z innych źródeł...

My, Naród Polski, dziękując Opatrzności [...], wspominając z wdzięcznością męstwo i wytrwałość ofiarnej walki pokoleń, które najlepsze wysiłki swoje sprawie niepodległości bez przerwy poświęcały, [...], dobro całej, zjednoczonej i niepodległej Matki-Ojczyzny mając na oku, a pragnąc jej byt niepodległy, potęgę i bezpieczeństwo oraz ład społeczny [...], pragnąc zarazem zapewnić rozwój wszystkich jej sił moralnych i materialnych [...] wszystkim obywatelom Rzeczypospolitej równość, a pracy poszanowanie, należne prawa i szczególną opiekę Państwa zabezpieczyć - tę oto Ustawę Konstytucyjną na Sejmie Ustawodawczym Rzeczypospolitej Polskiej uchwalamy i stanowimy.

W imię Boga, w Trójcy Świętej jedyne.

[...] Uznając, iż los nas wszystkich od ugruntowania i wydoskonalenia konstytucji narodowej jedynie zawisł, długim doświadczeniem poznawszy zadawnione rządu naszego wady, a chcąc korzystać z pory, w jakiej się Europa znajduje [...] wolni od hańbiących obcej przemocy nakazów, ceniąc drożej nad życie, nad szczęśliwość osobistą, egzystencję polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu, którego los w ręce nasze jest powierzony, [...] mimo przeszkód, które w nas namiętności sprawować mogą dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia Ojczyzny naszej i jej granic z największą stałością ducha, niniejszą konstytucję uchwalamy i tę całkowicie za świętą, za niewzruszoną deklarujemy...

SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW: